

Vastaus 8.12.2025 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen "Suosituskäraja energiajuomien myynnille" (Jaatila Kimmo)

Aluehallitus 20.04.2026 § 86

7801/00.01.02.02/2025

Valmistelija terveystalvelujen toimialajohtaja Kimmo Kuosmanen puh. 040 6567885

Valtuutettu Kimmo Jaatila on tehnyt valtuustoaloitteen energiajuomien myynnin rajoittamisesta alle 15-vuotiaille. Valtuustoaloitteessa esitetään, että aluehallitus antaisi suosituksen hyvinvointialueelle energiajuomien myynnin rajoittamisesta alle 15-vuotiaille ja tekisi STM:lle aloitteen, jotta energiajuomien myynnille asetettaisiin lainsäädännössä 15 vuoden ikäraja.

Energiajuomilla tarkoitetaan kofeiinipitoisia virvoitusjuomia, joita markkinoidaan erityisesti suorituskyvyn ja kestävyuden parantamiseen. Juomat sisältävät sokerin lisäksi pirstavia yhdisteitä kuten kofeiinia, guaranaa, tauriinia tai glukuronolaktonia.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on jo vuonna 2024 suosittanut, että vähittäiskauppiat rajoittaisivat energiajuomien myynnin yli 15-vuotiaille. STM:n ohjeistuksessa 2024 energiajuomat määritellään epäterveellisiksi elintarvikkeiksi, joita ei tulisi markkinoida lapsille. Ministeriöissä on selvitetty rajoitustoimia, kuten alle 15-vuotiaiden myyntikieltoa.

Tutkimustiedon mukaan Suomessa energiajuomien käyttö on eurooppalaista keskitasoa. Energiajuomien haittavaikutukset johtuvat niiden sisältämästä kofeiinista, runsaasta sokerista, hapoista ja yhteisvaikutuksesta alkoholin kanssa.

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa suosittaa, että Etelä-Savossa ei myydä energiajuomia alle 15-vuotiaille.

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa pyrkii lisäksi vaikuttamaan lainsäädäntöön siten, että energiajuomien myynti alle 15-vuotiaille kiellettäisiin.

Toimivalta

Hallintosääntö 126.3 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi ja lähettää Eloisan suosituksen tiedoksi alueen kauppiaalle ja valtuuttaa terveystalvelujen toimialajohtajan tekemään vapaamuotoisen aloitteen sosiaali- ja terveysministeriölle lainsäädännöstä, jolla energijaumien myynti alle 15-vuotiaille kielletäisiin.

Käsittely:

Asiasta käydyin keskustelun aikana Marjaana Huhtinen teki ehdotuksen, että alueen kuntien kanssa käytäisi keskustelua keinoista rajoittaa energijaumien myyntiä alle 15-vuotiaille. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Aluehallitus merkitsi vastauksen tiedoksi ja päätti lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi ja lähettää Eloisan suosituksen tiedoksi alueen kauppiaalle ja valtuuttaa terveystalvelujen toimialajohtajan tekemään vapaamuotoisen aloitteen sosiaali- ja terveysministeriölle lainsäädännöstä, jolla energijaumien myynti alle 15-vuotiaille kielletäisiin.

Aluehallitus päätti myös, että hyvinvointialue käy alueen kuntien kanssa keskustelua keinoista rajoittaa energijaumien myyntiä alle 15-vuotiaille.

Tiedoksi